

Explosief

Je vindt een
granaat - en dan?
Niet erop liggen

Achterpagina 20

EXPLOSIEF

Je vindt een granaat - en dan?

Wat is wijsheid bij de vondst van een explosief? Niet erop gaan liggen, hoort **Michiel Hegener**.

Explosieven rukken op. Bommen die bij graafwerk in beeld komen zijn bijna traditie, nieuw zijn onder meer de handgranaten in het afrekeningscircuit, bij de horeca in het bijzonder. Wat is wijsheid als je onverwacht op een explosief stuit? Zo hard mogelijk wegrennen? Niet iedereen kiest daarvoor. Op 9 januari om 21:22 uur kwam vanuit de Veestraat in Venlo een bommelding binnen, eigenlijk een brisantgranaat-uitde-Tweede-Wereldoorlog-melding. De plassende hond van Xavier Lucassen (54) had onbedoeld de plek aangewezen, het reflecterende licht van de zaklantaarn van zijn baas deed de rest. Lucassen verwijderde wat zand, zag dat het „niet pluus” was en helemaal niet toen het projectiel begon te sissen. Met de arm die hij niet nodig had om 112 te bellen drukte Lucassen (54) tegen de granaat „om het sissen tegen te gaan”, want misschien hoorde hij een ontsteking die afging. Van 112 kreeg hij naar eigen zeggen de instructie om niet te bewegen en te blijven liggen.

We bellen met Veronique Klaassen, woordvoerder Veiligheidsregio Limburg Noord. Zij zegt stellig te weten dat de instructie bij het vinden van een bom of iets wat daarop lijkt altijd luidt: jezelf in veiligheid brengen en alarm slaan.

Het kan dus niet dat 112 zei ‘Gaaf u er maar bovenop liggen?’

Klaassen: „Nee, dat heb ik geverifieerd.”

Na de 112-melding was de brandweer snel ter plaatse, ook Klaassen was erbij. Maar de experts

van de Explosieven Opruimingsdienst (EODD) moesten van ver komen, de officier van dienst zelfs uit Den Helder, 270 kilometer verder. Lucassen kreeg thermische dekens over zich heen maar verder bleven de hulpverleners op enkele tientallen meters afstand nadat ze de instructie hadden gegeven om zo min mogelijk te bewegen.

U zei niet: ren weg zo hard als je kunt?

„Nee. Het was een sissende granaat! En de politie heeft niet de kennis om te zeggen: kom er dan maar vanaf. Normaal geef je van te voren het advies: breng uzelf in veiligheid. Maar toen hij de meldkamer belde lag hij al op de granaat. Dan weet je niet wat die gaat doen. Als er een andere druk op komt te staan, kan hij afgaan. Je weet het niet.” De EODD arriveerde om 00:30 uur en was er snel achter dat de granaathuls leeg was. Lucassen werd met onderkoelingsverschijnselen per ambulance afgevoerd.

Kim Wijnja, van communicatie Staf Commando Landstrijdkrachten, mailt: „Als iemand een explosief vindt, is het advies van de EODD: raak het niet aan, bel de politie en neem afstand. Wacht totdat de politie is gearriveerd.” Mmm. Toch even bellen.

Stel: je struikelt en valt op een al dan niet sissende granaat. Is de instructie dan: niet opstaan want verandering in de situatie kan gevaarlijk zijn? Wijnja: „Dat weet ik niet - alleen dat als de brandweer ter plekke is, de situatie ongewijzigd moet blijven tot de EODD arriveert.” Waarmee het dilemma compleet is. Maak je je in zo’n geval schaars voordat de brandweer arriveert? Of ga je voor het al dan niet postume lintje?

